

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 7

90. ÅRGANG

15. APRIL

1978

AV INNHOLDET:

GRAHAM GREENES MENNESKELIGE FAKTOR	S. 4
NYE ÅRSAKER TIL ANNULLERING AV EKTESKAP	S. 8
SAMLINGEN AV NORGE – ØKONOMISKE ÅRSAKER	S. 10

NESTE NUMMER KOMMER 29. APRIL 1978

Pave Paul VI om forkynnelsen

SPLITTELSEN HINDRER KRISTI VIRKE I VERDEN

Et rundskriv fra Pave Paul VI (Evangelii Nuntiandi) ble sendt ut i mars 1976 — på tiårsdagen for avslutningen av Vatikan II, det konsil hvis målsetting kan uttrykkes slik: Å gjøre det 20de århundres kirke stadig bedre skikket til å forkynne evangeliet for vår tids mennesker. Skriftet er blitt til som et samarbeid mellom den tredje synode i 1974, som var viet forkynnelsen av evangeliet, og paven. Skriftet er nå oversatt av Vera Henriksen og utgitt på St. Olav Forlag under tittelen «Om forkynnelsen». Vi gjengir et sentralt kapittel.

SØKEN ETTER ENHET

Forkynnelsens kraft svekkes i stor grad hvis de som forkynner evangeliet er uenige og splittet seg imellom

på alle slags vis. Er ikke dette blant det som mest skader forkynnelsen i vår tid? Hvordan kan de som vi retter vår forkynnelse til, unngå å undre

seg, bli forvirret eller til og med forarget hvis det evangelium vi forkynner er splittet ved uenighet i lærespørsmål, ideologiske motsetninger og gjensidig fordømmelse kristne imellem; hvis dette evangelium er prisgitt kristnes ulike syn når det gjelder Kristus og Kirken eller deres forskjellige oppfatninger angående samfunnet og rent verdslige saker?

Ifølge Herrens åndelige testamente er enhet blant hans disipler ikke bare beviset for at vi tilhører ham, men også beviset for at han er sendt av Faderen. Den er prøvestenen ikke bare for de kristnes troverdighet, men for Kristus selv. Som evangeliets forkynnere må det inntrykk vi gir dem som tror på Kristus, ikke være lik en gruppe mennesker som er splittet ved lite oppbyggelige tretter; tvert imot må de se mennesker som er modne i troen og istand til å enes, hinsides de spenninger der måtte være mellom dem, i en felles, oppriktig og upartisk søken etter sannheten. Ja, forkynnelsens skjebne er knyttet til det vitnesbyrd om enhet som Kirken kan gi. Dette pålegger oss et ansvar, men er også trøsterikt.

FRA BISPEDØMMET:

Oblatfedrene i Stavanger har bestemt seg til å bli i Norge.

En prest for kroatene, pastor Stephan Cuckman, er lovet oss pr. 30. april i år.

Det årlige teologiske prestemøte på Mariaholm er berammet til dagene 21.—25. august. Foredragene vil bli gitt på engelsk av den kjente amerikanske sjelesorgekspert pater Paul V. Robb s.j.

St. Svitun Menighet i Stavanger feiret sitt 80-årsjubileum 13. mars.

.. Første påskedag kunne St. Olav Menighet i Oslo markere sin 135-års dag, idet menigheten ble opprettet av pastor Gottfrid Montz påskedag (16. april) 1843

Pastor van der Burg fylte 80 år 3. april.

Pater Hertman O.F.M. var 35 år prest 4. april.

Frater Georges Reul, Jesu Små Brødre, fyller 40 år 22. april.

Pater Thomas Patfoort o.p., Paris fylte 60 år 13. april.

Guri Refsnes er ansatt som sekretær i Caritas Norge etter Ragna Rosati.

Den chilenske diakonen Lidio Dominguez er ansatt av Caritas Norge som assistent med spesialoppgave for latin-amerikanske flyktninger. Han har kontortid i Fagerborggt. 17 hver tirsdag og fredag og besøker spansk- eller portugisisk-talende familier.

Her ønsker vi å fremheve som en vei og et redskap i evangeliets tjeneste det tegn som er alle kristnes enhet. Splittelsen kristne imellem er et alvorlig problem som hindrer Kristi virke i verden. Det annet Vatikankonsil fremholder klart at «de kristnes splittelse skader nemlig den hellige oppgave som evangeliets forkynnelse for alle skapninger er, og lukker mange ute fra troen.»¹ Derfor følte vi det nødvendig, da vi innvarslet det hellige år, å minne alle troende i den katolske verden om at «før alle mennesker kan samles og gjenløses i Gud Faders nåde, må fellesskapet gjenopprettes mellom dem som ved troen har anerkjent og mottatt Jesus Kristus, barmhjertighetens Herre som frigjør menneskene og forener dem i kjærlighetens og sannhetens Ånd».²

Og det er med en sterk følelse av kristent håp vi ser den innsats som gjøres innen den kristne verden for gjenoprettelsen av den absolutte enhet som er Kristi vilje. Paulus forsikrer oss om at «håpet skuffer ikke».³ Mens vi stadig arbeider for å oppnå full enhet ved Herrens nåde, ønsker vi at bønner om dette må bli mer inderlig. Dessuten gjør vi til vårt, det ønske som Fedrene ved den tredje generalforsamling av Bispesynoden uttrykte, om et samarbeide, kjennetegnet ved større engasjement, med de kristne brødre med hvem vi ennå ikke er forenet i fullkommen enhet; grunnlaget for et slikt samarbeid er dåpen og den troens arv som vi har felles. Ved å virkeliggjøre dette kan vi gi et sterkere felles vitnesbyrd om Kristus for verden i vår forkynnelse av evangeliet. Kristi befaling driver oss til å gjøre dette, og vår plikt til å forkynne og vidne om evangeliet krever det.

¹. Vatikan II: *Kirkens missionsvirksomhet* 6.

². Bullen «*Apostolorum limina*» VIII, AAS 66 (1974), s. 305.

³. *Romerbrevet* 5,5.

REDAKSJONEN
AVSLUTTET
30. MARS

Den Norske Kirkes biskoper:

NØYTRONBOMBEN

Rustningskappløpet mellom stormaktene og utviklingen av atomvåpen fremstår i dag ikke bare som en trussel mot verdensfreden, men vil også føre til ødeleggelse av økologisk balanse og utslettelse av menneskelig liv og kultur.

Nøytronbomben er det siste resultat i rustningsindustriens utvikling. Dette nye våpen vil fortrinnsvis ramme mennesker og dyr, mens det skåner det materielle miljø. Alt liv i sentrum av et rammet område vil ødelegges, mens mennesker og dyr i utkanten av nedslagsfeltet vil påføres varige skader blant annet av genetisk art på grunn av den uhyggelige stråle-effekten.

Foreløpig er det kjent at USA overveier å lage et slikt våpen, og plassere det på strategisk viktige punkter i Europa. Det er grunn til å regne med at også Sovjet vil være i stand til en slik produksjon. Dermed vil rustningskappløpet øke urovekkende, og mulighetene for en gjensidig nedrustning reduseres tilsvarende kraftig.

Bispemøtet vil i denne forbindelse også rette oppmerksomheten mot den vitenskap, forskning og teknologi som gjør fremstillingen av disse våpen mulig, og dernest mot de krefter i samfunnet som favoriserer denne anvendelse av forskningsresultatene. Så lenge denne prioritering fra samfunnets side ikke endres og trykket på forskerne dermed opphører, vil kappløpet om å fremstille stadig mer fryktinngytende og ødeleggende våpen bare fortsette.

Biskopene oppfordrer derfor Regjeringen til fortsatt å gjøre sin innflytelse gjeldende for å hindre utvikling og bruk av kjernefysiske våpen — både i øst og vest. Samtidig vil vi appellere til alle — ikke minst politikere og forskere — å gjøre hva som står i deres makt for å stanse den utvikling som i dag finner sted i den moderne rustningsindustri.

(Kirkens informasjonstjeneste)

17. mars 1978.

REDAKSJONELT:

Ekteskapet

For katolikker er ekteskapet et sakrament, «et tegn på Guds nåde i verden, som virkelig gir den nåde det er tegn på.» Som følge av dette syn, er det kristne ekteskap uoppløselig. For å verne om ekteskapet, har kirken gitt et lovverk. Lovene er imidlertid for de flestes vedkommende gitt av mennesker, og derfor foranderlige. Noen av dem virker lite adekvate, og det arbeides med en revisjon av kirkeretten. Den nåværende er fra 1917.

Mens vi venter på den nye utgaven, diskuteres det kristne ekteskaps betingelser. St. Olav gjengir i dette nr. ekko fra endel arbeid omkring ekteskapslovgivningen.

Graham Greenes menneskelige faktor

Efter å ha utgitt flere bøker som er blitt bare middels vel mottatt, har Graham Greene igjen skrevet en stor roman, «The Human Factor», som utkom i mars. I den anledning skrev

journalisten Louise Dennys, som er Greenes niese, et intervju med ham i *The Sunday Telegraph* 12. mars. St. Olav gjengir intervjuet i utdrag. Oversettelse ved Ella McGeorge.

Navneskiltet på ytterdøren i den moderne boligblokken antyder med ett ord hvem som her bor til huse: «Greene.» Den beskjedne leiligheten i fjerde etasje har utsikt over havnen i Antibes hvor lystyachtene duver dovent for anker. Bak fylkingen av båtmaster skimtes forsvarsverkene i den gamle bydel der de strekker beskyttende armer ut i Middelhavet.

Leiligheten selv virker forbløffende upersonlig. Bare bokhyllene og skrivebordet med en rotete haug av notisbøker langs den ene siden, bærer førstehånds preg av mannen som bor her! Graham Greene, kanskje Englands største romanforfatter i sin generasjon.

Det var jo ikke til å unngå at interessens bølger måtte gå høyt når en ny bok av Graham Greene nu ser dagens lys. Forfatteren selv, som medgir at han er forbløffet hver gang «man påtreffer en person som har lest ens bøker», finner denne oppmerksomheten «kuriøs». «Her nede blir jeg spart for alt det der,» uttaler han.

Han har alltid gardert sitt privatliv med stor omhu, men dette har ikke alltid vært en enkel sak. Etter hans bok «The Heart of the Matter» kom ut i 1948, var han beleiret av «nødrep om åndelig assistanse». «Her satt det prester i timevis i min eneste lenestol og beskrev sine vanskeligheter, sin forvirring, sin fortvilelse.» forteller Greene mens han kaster blikket bakover i tiden. «Jeg var som en mann uten medisinske kunnskaper i en landsby hjemsoekt av pest.»

Greene har vært bosatt i Frankrike siden 1966. Det britiske skattesystem oppmuntrer ikke en forfatter til å holde seg i hjemlandet. «Jeg taler fransk svært dårlig», bemerker han, «men jeg føler meg fullkomment hjemme her. Det eneste jeg savner er de engelske pølsene og engelsk øl.» Han er 73 år gammel, men hans vitalitet utstråler benektelse av faktum. Greene er en høybygd, sjarmerende kar med den langbente, litt klossete eleganse som er så typisk engelsk. På en måte gjen-

LITURGISK KALENDER

APRIL:

16. 4. påskesøndag. Ap. gj. 2, 14a. 36—41. 1. Peter 2, 20b—25. Johannes 10, 1—10.
17. Ferial. Ap. gj. 11, 1—18. Joh. 10, 11—18.
18. Ferial. Ap. gj. 11, 19—26. Joh. 10, 22—30.
19. Ferial. Ap. gj. 12, 24—13. 5a. Joh. 12, 44—50.
20. Ferial. Ap. gj. 13, 13—25. Joh. 13, 16—20.
21. Ferial eller Anselm, kirkelærer. Ap. gj. 13, 26—33. Joh. 14, 1—6.
22. Ferial. Ap. gj. 13, 44—52. Joh. 14, 14—17.
23. 5. påskesøndag. Ap. gj. 6, 1—7. 1. Peter 2, 4—9. Joh. 14, 1-12.
24. Ferial, eller Fidelis av Sigmaringen, martyr. Ap. gj. 14, 5—17. Joh. 14, 21—26.
25. Markus, Evangelist. 1. Peter 5, 5b—14. Markus 16, 15—20.
26. Ferial. Ap. gj. 15, 1—6. Joh. 15, 1—8.
27. Ferial. Ap. gj. 15, 7—21. Joh. 15, 9—11.
28. Ferial, eller Peter Chanel, martyr. Ap. gj. 15, 22—31. Joh. 15, 12—17.
29. Katarina av Siena, kirkelærer. Ap. gj. 16, 1—10. Joh. 15, 18—21.
30. 6. påskesøndag. Ap. gj. 8, 5—8. 14—17. 1. Peter 3, 15—18. Joh. 14, 15—21.

MAI:

1. Josef, arbeideren. 1. Mosebok 1, 26—2, 3. Matteus 13, 54—58.
2. Ferial, eller St. Athanasius, kirkelærer. Ap. gj. 16, 22—34. Joh. 16, 5b—11.

SKAL KATOLIKKER KUNNE GIFTE SEG I LUTHERSK KIRKE?

Kirkeretten krever at et ekteskap hvor en eller begge partene er katolikker, inngås i nærvær av en katolsk prest og to vitner. Dette kalles «den kanoniske form.» (Biskopen kan frita fra denne «formen.») Kirkeretten krever også at den katolske part for ekteskapet inngås, lover at barna skal oppdras som katolikker. For mange ikke-katolikker føles dette som en ikke-ankjennelse av deres tro og deres kirkesamfunn. For om mulig å fjerne gnisninger på disse områdene, har en kommisjon studert ekteskapet i de forskjellige kirker. «Inter Nos», et organ for de katolske prestene i Norden redigert av p. Grégoire, København, bringer konklusjonen, som St. Olav gjengir i utdrag:

BLANDETE EKTESKAP, EN ØKUMENISK TEKST

Den offisielle studiekommisjon bestående av katolikker, lutheranere og reformerte, som siden 1970 har arbeidet med «The Theology of Mixed Marriages», har nå utgitt sin endelige rapport, redigert i Venezia i 1976: . . .

Vi begynte med å studere ekteskapet som menneskelig realitet og støtte øyeblikkelig på to spørsmål som er grunnleggende for ekteskapets teologi, to spørsmål hvis betydning ble mer og mer iøyenfallende for oss, etter

hvert som vi gikk videre, og som vi derfor følte oss forpliktet til å vie særlig oppmerksomhet, nemlig spørsmålet om ekteskapets «sakramentalitet» og om dets «uoppløselighet.» Resultatet av vårt arbeid er derfor først og fremst av teologisk art . . . Selv om det viste seg umulig å komme til full enighet på alle punkter, oppdaget eller utmeislet vi overensstemmelser, som har brakt oss et avgjørende skritt nærmere en felles forståelse av ekteskapet, og som dessuten har positiv

(Forts. neste side).

kjenner man ham fra hans bøker: avmakten og melankolien, de spredte glimt av uskyld, den intime forståelse av det menneskelige hjerte og skyggene av forbannelsen, vi fornemmer ironien og komedien — de er her alle sammen (i hans gestalt). Ansikt til ansikt med ham fornemmer vi også godheten og beskjedenheten i hans natur.

«For en forfatter, like lite som for en prest,» skrev Greene engang, «er det ikke noe som heter suksess.» «Presten», sier han nu, «kan aldri komme nær nok opp til sin egen idé om hellighet og en forfatter kan aldri komme nær nok til å skrive godt i egne øyne. Der er alltid den ambisjon til stede om å skrive den perfekte bok. Og det lykkes aldri.»

«Som forfatter har jeg nok forandret meg. Jeg har forenklet, forenklet, forenklet. Det jeg gjerne ville oppnå, er å finne en umerkelig stil.»

Greene er ofte blitt kalt en katolsk

forfatter. Merkelappen ergrer ham. Han konverterte til den katolske tro da han var 22 år gammel, og før noen av hans romaner var kommet ut. Det var først med «Brighton Rock» (hans sjette bok) at noen av hans lesere ble oppmerksomme på hans religiøse tro, eller begynte å tolke den inn i det religiøse mønster som personene i hans bøker identifiserte seg med. Han er ikke en katolsk forfatter, protesterer han, men en forfatter som tilfeldigvis er katolikk.

På den annen side løfter Greene banneret for betydningen av en «religiøs sans» innen skjønnlitteraturen. Dette er et aspekt han i lang tid har beundret i de store forfattere av det 19. århundre, i Henry James, i Evelyn Waugh. «Jeg tror at den religiøse sans aksentuerer betydningen av menneskets handlinger. Det er ikke katolisisme, det er ganske enkelt troen på muligheten for at vi mennesker har evig betydning. En religiøs sans inngir

individet større vekt som igjen gjør det lettere å presentere skikkelsen på bokens sider.»

Tro er en labil dimensjon for Graham Greene. «Det er som i Brownings dikt «Biskop Blougrams Apology»: Du kaller sjakkbrettet svart, jeg kaller det hvitt. Du har øyeblikk hvor troen skifter over til tvil, eller andre hvor tvilen skifter farge og blir tro. Som jeg ser det, er mine egne troens øyeblikk avtagende heller enn tiltagende. Det å håpe, det er så langt som jeg kan gå. Katolisismen har gitt meg en målestokk for nederlag, ikke en målestokk for suksess. Nu mener jeg ikke dette i litterær forstand — jeg vet hvor jeg har vært på rett eller gal kjøll i en roman. Men jeg tenker på det man kunne ha gjort, og ikke har gjort, på den lidelse man har avstedkommet, på alle de gangene man er kommet til kort i menneskelige sammenheng. Ja, for det er dette jeg ligger og tenker på før jeg sovner nattestider.»

virkning på spørsmålet om blandede ekteskaper. En inter-konfesjonell dialog som vår har ikke til hensikt bare å samle sammen en rekke teologiske overensstemmelser. Det vil være like viktig for våre Kirker på bred basis å overføre teologiske overensstemmelser til Kirkens liv i praksis. Med henblikk på dette vil vi understreke følgende punkter:

— Det kristne ekteskaps særlige natur bør klart understrekes i våre Kirkers lære og forkynnelse, og en behørig liturgisk form for ekteskapets inngåelse bør bevares. De lutherske og de reformerte Kirker må benytte muligheten for å vie fraskilte på en slik måte, at det ikke overskygger deres grunnleggende overbevisning og deres vitnesbyrd om, at ekteskapet har livslang varighet.

— I betraktning av utsikten til en teologisk tilnærming bør våre Kirker, i sær når det gjelder blandede ekteskap — strebe etter å komme bort fra

den gjensidige mistillit, som stadig ofte tar overhånd. Når det gjelder den Katolske Kirke må man dessuten — uten å gripe inn i de kompetente myndigheters pastorale ansvar — forsøke å sikre at de muligheter som åpnes i pavens tekst *Matrimonia Mixta* utnyttes fullt ut i alle land og ikke bare benyttes restriktivt.

TO SPØRSMÅL TIL KATOLIKKENE

De lutherske og reformerte medlemmer av kommisjonen følte, at det især var to spørsmål de måtte stille sine katolske samtalepartnere:

a) Tatt i betraktning de avtaler som allerede er oppnådd, ville det ikke være ønskelig å undersøke om et blandedt ekteskap inngått for en luthersk eller reformert prest, ikke skulle kunne anerkjennes som gyldig av den katolske kirke, selv om det ikke foreligger dispensasjon fra den kanoniske form, især fordi dette ville være i

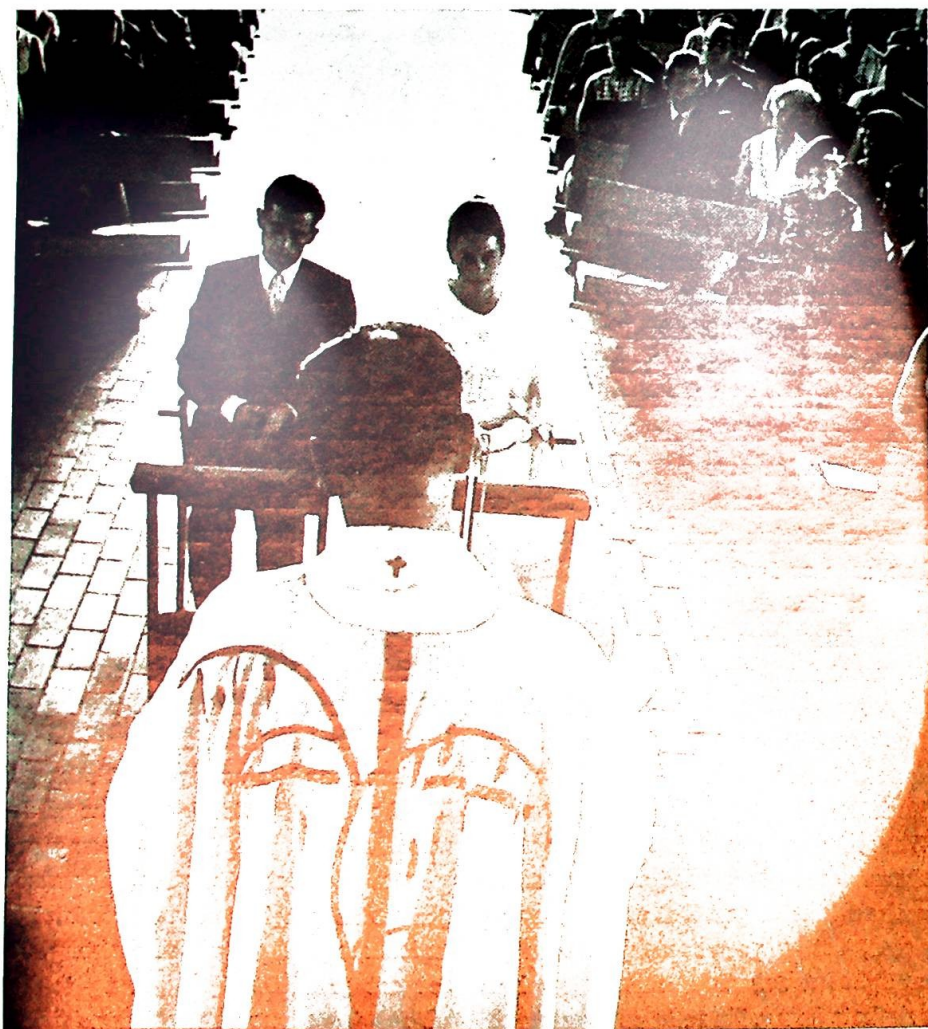
overensstemmelse med de lutherske og reformerte kirkers praksis? Ved behandlingen av dette spørsmålet understreket de ikke-katolske medlemmene, at man må huske, at den katolske kirke i sitt forhold til den ortodokse kirke, ikke gjør dispensasjon fra den kanoniske form til en betingelse for gyldigheten, når det dreier seg om et blandet ekteskap, til tross for at det stadig er alvorlige forskjeller i de to Kirkers syn på ekteskapet.

b) Ville det videre ikke være ønskelig å undersøke om den katolske parts forpliktelse til å døpe og oppdra sine barn i den katolske tro ikke kunne håndheves på en mer pastoral og økumenisk måte enn ved å kreve et formelt løfte? I den forbindelse henviste de ikke-katolske medlemmer til et forslag til alternativ, som er fremsatt i rapporten fra den anglikansk/romersk-katolske kommisjon for teologien om ekteskapet med særlig henblikk på blandede ekteskap. (cf. nr. 71).

De katolske medlemmer av kommisjonen viste stor forståelse for disse anmodninger, og understreket sitt håp om det etter hvert vil bli tatt slike skritt. De mente imidlertid at det ikke ennå er berettiget å ta disse skritt som begge parter ønsker. Rent bortsett fra de etiske spørsmål om ekteskapet, er det ikke gjort tilstrekkelige overveielser om naturen av og meningen med «den kanoniske form» for ekteskapets inngåelse. Begge parter var imidlertid overbevist om at de teologiske avtaler som var oppnådd under samtalen, var av avgjørende betydning for behandlingen av disse spørsmål, og ga grunnlag for å gi seg i kast med dem.

Gjengiftes adgang til sakramentene

Dekanus for det teologiske fakultet ved universitet i München, moralteologen Johannes Gründelä uttalte seg nylig for en forsøksordning som ville gi gjengifte adgang til sakramentene.

Man må se om ikke disse menneskene på visse betingelser, som gjelder deres samvittighet, unntagelsesvis kan gis adgang til sakramentene, sa han.

Livslang troskap er mulig, sa Gründel. Ugjenkallelige beslutninger i menneskets liv er mulige, men de forutsetter en høy grad av modenhet.

I sitt foredrag belyste Gründel skilsmisseforbudet fra jødene «skilsmissebrev» på Jesu tid, via Bergprekenen — her er skilsmisseforbudet en profetisk appell som er retningsgivende og forpliktende, «uten at man kan lage en «lov» av det» — til urkirkens aksentforskyvning fra skilsmisseforbud til et gjengifteforbud. Med dette «gjengifteforbud i stedet for skilsmisseforbud» hadde kirken allerede valgt en kompromissløsning, mente Gründel. Idag må teologen spørre seg selv om den er åpen for videre utvikling.

(KNA)

Unge aksepterer ikke utroskap

I Aftenposten 16. mars sier familierådgiveren Albert Assev ved Oslo Bispedømmes familiekontor til Sverre Brevig:

UTROSKAP FORDØMMES

— Ser man idag mer liberalt på utenomekteskapelige forhold?

— Jeg er igrunnen overrasket over at utroskap, som vi vet er forholdsvis alminnelig, likevel blir sterkt fordømt av de fleste ektefolk og ikke bare av personer som søker rådgivningskontoret. Det er fortsatt strenge krav om troskap. Det er mitt inntrykk at yngre mennesker ofte har en mer idealistisk holdning til dette spørsmål enn eldre kan ha og faktisk stiller enda strengere krav om troskap.

«AVTALT SAMLIV»

— Deres syn på «papirløse ekteskap»?

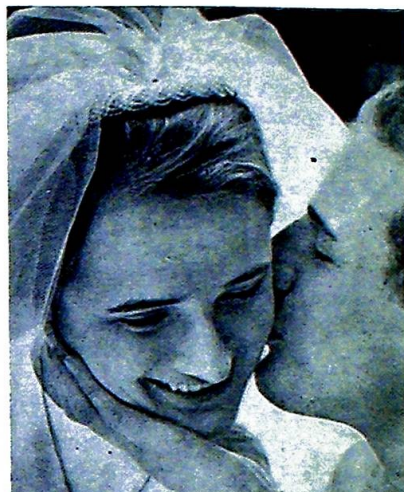
— Folk som velger såkalt «avtalt samliv» kan føle seg mer forpliktet

overfor hverandre enn andre som har gitt sitt ja i kirken, men det finnes dem som betrakter «papirløst ekteskap» som en lettvent vei til å skifte partner. Man kan ikke — etisk sett — vurdere alle forhold likt. Men som «ordning» eller «institusjon» er det klart mindreverdige i forhold til lovformelig ekteskap. I et papirløst forhold vil det ofte være en svakere part som er dårligere stillet og som kommer dårligere ut av det. Det er nok ikke uten grunn at en talsmann for slike forhold, amanuensis Helge Thue, advarer mot denne form hvis ikke begge parter er økonomisk selvstendige.

Forøvrig er det egentlig ikke så mange «papirløse ekteskap». Markedsdata fant 3,7 prosent, mens Statistisk sentralbyrå har anslått at bare ca. en halv prosent av befolkningen hadde «avtalt samliv». Vi kjenner ikke det nøyaktige tall. Karakteristisk er det imidlertid at de fleste i slike forhold sier de akter å inngå ekteskap, men de vil vente på grunn av problemer med bolig og økonomi.

Kirkeretsekspert i USA utilfredse med revisionen af kirkeretten

Den revision af den katolske kirkeret, den kanoniske ret, der for tiden arbejdes med i Vatikanet, kan ødelægge det system, man har i USA for annullering af ægteskaber, frygter Amerikas selskab for katolsk Kirkeret (CLSA). Ifølge National Catholic Reporter har pastor Edward J. Dillon, CLSA's lige afgående præsident, udtalt, at »hvis vi tvinges til at arbejde under de betingelser, Vatikanet foreslår, vil hele det system, som USA's katolske ægteskabsdomstole arbejder efter, bryde sammen«. Sidste år behandlede disse domstole næsten 20.000 ansøgninger om annullering af ægteskaber (125 000 katolske ægtepar opnår årligt skilsmisse over for de borgerlige myndigheder).

Kun mindre revisioner

I mere end en halv snes år har man arbejdet på en revision af den kanoniske lov, der sidst ble revideret i 1917. Pave Johannes XXIII påbød denne revision, samtidigt med at han bekendtgjorde, at han ville indkalde Det andet Vatikankoncil.

Det, som de mere end 300 amerikanske katolske kirkeretsekspert ved deres årlige møde i Houston især kritiserede, er, at de foreslåede revisioner ikke giver udtryk for »en fundamental nytænkning af, hvad der er lovens og kirkens logiske begrundelse«, sådan som pave Paul VI har ønsket det. Det drejer sig desværre kun om mindre revisioner af kodex fra 1917, og disse revisioner afspejler hverken kirkens pluralisme eller Det andet Vatikankoncil's idealer.

CLSA's kritiske bemærkninger er nu sendt til Amerikas nationale katolske Bispekonference og til Vatikanet. Hvis forslaget til den reviderede kanoniske lov går igennem, vil de amerikanske procedureregler, der blev vedtaget i 1970, ikke længere kunne anvendes. De gjorde det langt lettere at opnå at få et ægteskab annulleret, og siden de blev vedtaget, er annulleringernes antal steget kolossalt. Hvis disse regler nu afskaffes, ville antallet af ansøgninger om annullering af ægteskab, der årligt kunne ekspederes, falde voldsomt, fordi ægteskabsager da skulle behandles for tre dommere — mod nu en — og alle tilfælde skulle appelleres til en anden ægteskabsdomstol, hvad der i øjeblikket

kan dispenseres for i USA og som oftest også dispenseres for.

Troværdighedskrise

Pastor Heintschel, der også sidder i CLSA's bestyrelse, er bange for, at

hvis de amerikanske regler ændres, vil det skabe en »troværdighedskrise inden for kirken, og 70 pct. af de jurister, der arbejder ved de kirkelige ægteskabsdomstole, ville nedlægge deres arbejde«.

NYE ÅRSAKER TIL ANNULLERING AV EKTESKAP

Den følgende artikkel, skrevet av Michèle Léonard, er tatt fra det franske katolske ukeblad «La Vie». Utdrag og oversettelse ved f. Arne Fjeld.

Et ekteskap inngås. Visse hindringer kan gjøre det ugyldig. Ektefellene (eller en av dem) kan be kirken fastslå at det ikke var noe virkelig ekteskap. I det siste er nye årsaker til annullering kommet til.

Mange av de «gamle» ekteskaphindringer gjelder ennå, f. eks. frykten for foreldrene, særlig på landsbygda: («Jeg giftet meg med ham fordi foreldrene mine ville det»), beetinget samtykke («Jeg sier ja på beetingelse av at hun kjøper en butikk»), impotens, etc. Men nå føyer det seg til årsaker av psykologisk art.

I sær har den hindringen som kano-nistene kaller «simulert samtykke» utviklet seg. Det betyr ikke bare «Å

si ja, men tenke nei». Kirken mener også at man kan lyve for seg selv når man gir sitt samtykke. «Man kan overbevise seg selv om å si ja, med alle logiske grunner, mens hele ens indre forkaster dem», forklarer pastor Charles Girardeau, Offisial i bispedømmet Poitiers. «Offisialen» er dommer i biskopens sted. Man kan f. eks. ta feil av sin egen evne til å leve livet sammen med et annet menneske. Man kan vise seg å være umoden. Siden dette er mer og mer vanlig, har Kirken bestemt seg for å ta hensyn til det. Kirken vil ikke kalle umodenhet, eller fravær av fritt engasjement, for et sakramente. Derfor anerkjenner Kirken to nye ekteskaphindringer, som vil gjøre et ekteskap ugyldig, *psykologisk følelsesmessig umodenhet* og *Å være ute av stand til å påta seg ekteskapets ansvar*. På psykologiens område var det tidligere bare *sinnssykdom* som var årsak til

Homofiles beretninger

For forfatterne av denne boken er det opplagt at homofile forhold kan være moralsk gode, og at homofile følelser ikke er patologiske. De forutsetter at leserne deler dette syn. Det blir ikke diskutert i boken.

En stor del av boken behandler «Homofiles livssituasjon — utvikling, problemer, sosial tilpasning», og bygger på statistisk materiale. Forfatterne påpeker selv, at tallene antagelig er misvisende. De er nemlig tatt fra mindre enn 200 spørreskjemaer besvart av medlemmer av Det Norske Forbundet av 1948, en homofil interesse-organisasjon. De 2 000 som har valgt å melde seg inn i denne organisasjonen, er antagelig mer «bevisstgjorte» enn landets øvrige homofile.

annullering. Nå tar man også hensyn til lidelser som *paranoia*. Homoseksuell adferd tas også i betraktning.

Men disse ekteskaphindringer gjør ikke prosessen enklere. De fører til en ny prosedyre. Psykiatere trekkes inn når ekteskaphindringen er psykologisk. Dette forlenger prosessens varighet; den strekker seg vanligvis over to år. Ekspertene skal ha honorar, så prosessen fordyres. Kan ektefellene ikke betale den, pleier bispedømmet å dekke omkostningene.

De fleste som kommer for å få hjelp, er alminnelige mennesker, handelsmenn og bønder. De er ofte ca. 30 år gamle. De fleste er allerede sivilt skilt, og de vil gjerne kunne gifte seg igjen i kirken, med alle de sosiale fordeler som det innebærer. Det er stadig ille sett å være skilt på landsbygda i Frankrike.

I Paris har antallet ugyldighetsansmodninger snarere gått ned. Det var 21 nye saker i 1976 mot 32 i 1964.

Dette gjør de statistiske opplysningene lite representative.

Det som gjør boken leseverdig er 70 sider «samtaler med homofile», hvor disse forteller sin historie om voksende erkjennelse av hvorfor de har følt seg annerledes enn sine skolekamerater, frem til dagen da de våget å sette ordet «homofil» på seg selv. Videre forteller de om hvordan mor, far, søsken og venner reagerer på å ha en homofil i familien eller vennekretsen. Levende mennesker forteller om seg selv på en måte som inngir respekt, og uten «det er synd på meg»-tonen. Det er verdt å legge merke til at ingen av dem sier at de er kristne. Er det fordi tre er en privatsak for nordmenn flest? Eller er det fordi forfatterne har rett når de sier: «Hjelp til å finne ut av og forstå vår seksualitet får vi ikke fra kirkelig hold, og vi kan ikke se annet enn at homofile som vil rette seg etter kirkens lære vil ende opp med større problemer» (s. 32.)?

Likeledes interessant er bokens siste del: om den homofile bevegelses historie, som skisserer hvordan de forskjellige regimer har vendt seg mot de homofile og gjort dem til syndebukker, noe som ofte blir minoriteters lodd.

I den statistiske delen opplyses at 61 % av de menn som har besvart spørsmålene, har hatt mer enn 10 sexpartnere siste år. Dette tyder på at mange homofile stadig lever et kjærlighetsløst liv, også etter at de har vært gjennom den vanskelige selverkjennelses-prosessen. Dette kan tolkes som moralsk fordervethet, men kanskje er de homofile tvunget til å leve slik fordi deres vennskap ikke respekteres av venner, kolleger, husverter og kirke, og stjålen sex blir løsningen. I så fall kan en informerende bok som denne bidra til en holdningsendring, også i kirken.

For en kristen vil likevel John J. McNeill's «The Church and the Homosexual» være nyttigere, idet denne tar de etiske spørsmål opp til vurdering. Denne boken har som kjent mistet sin kirkelige «Imprimi potest»-godkjennelse, men er likevel en seriøs

drøftelse av homofili. Den fåes i St. Olavs bokhandel.

A. Fjeld.

Steinar Bergh, Birgit Bjerk, og Elin Lund:

Homofile — myter og virkelighet; En undersøkelse blant homofile kvinner og menn i Norge. Oslo, Pax, 1978.

Pater McNeill's taleforbud uheldig

I et intervju med *The Voice*, organ for bispedømmet Miami, beskrev pater James C. Finlay, president for jesuitenes Fordham Universitet i New York, Vatikanets taleforbud for pater John McNeill på grunn av dennes syn på homofili, som «en drastisk handling», som har mange uheldige forløpere i kirkens historie. «Rent generelt synes jeg ikke taleforbud er den beste måte å behandle saker på,» sa han. «Jeg tror det er galt å mene at disse tankene vil forsvinne, eller at det ikke gjør noen skade å undertrykke disse tankene... Jeg mener at Kirken har rett til å sørge for at de små ikke tar anstøt, men vi har også problemet med at de intelligente tar anstøt. Siden fler og fler har utdanning og er i stand til å dømme selv, skulle vi ta mer hensyn til dette enn vi tidligere har gjort», la han til. (*The Tablet*).

Vatikanet svarer

Et brev til jesuittenes leder Fr. Pedro Arrupe fra juni 1977 er nettopp offentliggjort. Her gir Vatikanets kongregasjon for Troslæren sine grunner til at pater John J. McNeill, forfatteren av «The Church and the Homosexual» ble bedt om å holde seg fra flere uttalelser om homofili, og til at kongregasjonen fikk trukket tilbake den kirkelige «imprimi potest» fra fremtidige utgaver av boken, som utkom første gang i 1976. Pater McNeills meninger og offentlige uttalelser kunne skape falske håp blant katolske homofile, og forvirring i kirken i sin alminnelighet. Ved å påstå at «det ikke er noen beviselig moralsk grunn til å holde seg borte fra «etisk ansvarlige homofile forhold» og at både kirkelige og sivile normer må akseptere slike forhold som legitime», taler boken «klart og åpent for et moralsk standpunkt angående homoseksualitet som — i teori og praksis — står i motsetning til Kirkens tradisjonelle og aktuelle lære.» Kongregasjonen kritiserte også pater McNeill og bokens utgivere for at de utga den bare noen få dager etter at Vatikanet hadde sendt ut sin uttalelse om seksualitikk, og fordømt homoseksualitet, førektekapelig samliv, og onani.

(Forts. side 14)

SAMLINGEN AV NORGE – ØKONOMISKE ÅRSAKER

Endelig er den her, bok nr. 2 i serien av håndbøker i Norges historie fra Universitetsforlaget. Endelig, fordi den har vært savnet. Bok nr. 3 har allerede vært til salgs i lengre tid. De studenter og andre interesserte som har benyttet bok nr. 3, og funnet alle fordelene ved en slik håndbok vil heller ikke denne gang bli skuffet. *Benyttet* fordi den som nevnt i første rekke er en håndbok. Dette forhindrer ikke at den kan *leses* som en vanlig bok. *Studenter og interesserte* fordi boken i første rekke er myntet på den kategori lesere. Som det står på omslaget: «Samlingen av Norge og kristningen av landet, utgjør 2. bind av en håndbok i Norges historie, utarbeidet først og fremst med tanke på aktive forskere og studenter». Selv vil jeg tilføye spesielt interesserte, da boken vil være til stor glede for alle med interesse for Norsk Middelalderhistorie.

Anmelderen tilhører kategorien «studenter» og vil se boken fra den synsvinkel. Som alltid når et historisk verk kommer på markedet, vil det stå strid om forfatterens/historikerens syn, metode osv. I dette tilfellet vil jeg plassere forfatteren blandt de norske historikere som benytter økonomiske forklaringsmodeller. Om dette er riktig vil det selvfølgelig være delte meninger om. At forfatteren burde trukket inn andre forhold slik som religionshistorie og kulturhistorie i årsaksdrøftingene kunne vært ønskelig. Slik mangel er imidlertid av underordnet betydning for en students og interesserts benyttelse av boken.

Det som i første rekke gjør boken til en håndbok, og en god sådan, er selve redigeringen. En detaljert og oversiktlig innholdsfortegnelse hjelper brukerne til raskt å finne det han ønsker. Boken er delt i 6 hovedavsnitt, alle etterfulgt av en meget fyldig kilde/litteraturhenvisning. Forfatterens systematiske bruk av myntforskning

og arkeologi til sine årsaksforklaringer, har gjort det nødvendig å dele kildehenvisningene i 2 deler: berettende kilder og kilder av levningsskarakter. Litteraturlisten er delt i 7 deler. Her er tydeligvis alt gjort for at brukeren skal ha det bekvemt. Men, dette er ikke alt. I den kortfattede oversikt over Norgeshistorien i dette tidsrommet, som selve teksten omhandler, henvises det hele tiden til eldre og nyere forskere og deres synspunkter. At Sveaas Andersen samtidig har maktet å gjøre teksten lett og engasjerende, er nærmest fabelaktig.

Hovedtemaet i boken er hele tiden rikssamlingen som politisk begivenhet og sosial prosess. Alt annet, også kristningen av landet, ses under denne synsvinkel. Handelen vies betydelig interesse, mynt og handel går igjen når forfatteren skal forklare den politiske handlingsgang. Som nevnt ovenfor, savner en andre årsaksfaktorer enn de rent økonomiske i flere av de politiske hendelser. At kristningen av landet bare var et middel i samlingen av landet, eller at frafallet blant Olav Haraldssons tilhengere skyldtes mangel på penger, synes for anmelderen tvilsomt. Det er på slike områder en savner en noe bredere årsaksforklaring. Handel, Kaupang og byutvikling vises stor oppmerksomhet i boken, og skal en trekke frem noe som er særlig bra, må det være det avsnittet.

Boken dekker et lenge følt behov blant studenter, og også blant forskere, vil jeg tro. At den vil bli å finne hos de aller fleste studenter og hos historieinteresserte som velger å studere Norsk middelalder, er jeg sikker på. Like sikkert er det at de vil få stor glede av boken. Til slutt et ønske til forlaget: La det ikke gå like lang tid før bind 1 kommer. Det skal blant annet behandle de norske vikingefer-

Brev

Interkommunion – Å lytte til hjertet

Herr redaktør,

I Spørrespalten i St. Olav nr. 4 skriver frater Pollestad at «en katolikk som kommuniserer utenfor Kirken handler (nemlig) mot Kirken. Han setter seg på sett og vis utenfor Kirkens fellesskap.» Tidligere i samme artikkel heter det at en god del ikke-katolikker går til katolsk nattverd uten tillatelse fra biskopen, og at dette er et «beklagelig faktum».

Med oppriktig respekt for biskopen og hans autoritet når det gjelder kirkelig praksis, og i hva jeg mener er full forståelse for frater Pollestads argumenter og hans økonomiske iver, skriver jeg dette i en sterk følelse av protest. Jeg tror at *hele* ens personlighet må høres når vi som enkeltmennesker skal ta stilling til spørsmålet om interkommunion, og at det må tillates også katolikker som holder på betydningen av en objektiv og saklig, klart definert tros lære, å lytte til hjertet — også når dette hjertet i utålmodighet driver en mot alteret i en annen kirke. Den opplevelse av fellesskap i Kristus som kan fylle en nettopp ved mottagelsen av nattverden i en protestantisk eller angelsaksisk kirke kan være så sterk, så overveldende, at den i seg selv er bekræftelsen på at dette var riktig, dette var å uttrykke, og å oppleve enheten. Dette er det vi har ventet på og lengtet etter i mange år, og den oppdagelsen at vi selv kan ta et slikt skritt, så å si tvers gjennom teologiske betenkeligheter kan gjøre en takknemlig til bunns. Det er mulig at dette teknisk sett er en ulydig handling, men det får heller våge seg. For den som går til kommunion i andre kirker er det langt fra ment som noen demonstrasjon mot den biskopelige autoritet, men tvert i mot som en demonstrasjon av enheten med våre kristne brødre.

Per Bang, Oslo

dene i Vesterled, et viktig emne for studiet av tidlig norsk historie.

Per Sveaas Andersen:
Samlingen av Norge
og kristningen av landet
800—1130.
Universitetsforlaget.

Om biskop Rùths begravelse og om Hans Küng

1. I St. Olav nr. 4 skrives det om Biskop Rùth's begravelse: «... i nærvær av Biskop Schwenzer og Biskop Wember.» — Biskop Wember var ikke der. Han sendte bare telegram. Men Biskop Cobben (den forhenværende biskop av Helsinki) var til stede. Kard. Höffner fra Köln var første celebrant og biskopene Schwenzer og Cobben var koncelebranter, med biskop Gijssen fra Roermond og Provisialen for Picpus-fedrene, og med flere andre prester (til sammen var vi ca. 50 koncelebranter — jeg var også til stede som representant for Abbediet Clervaux, Luxembourg.) Til stede var også to hjelpebiskoper fra Aachen, og biskop Theunissen, og mgt Daniels fra Ansgarswerk, Köln, og generalvikaren fra Köln, og flere andre.

2. Jeg har noen innvendinger mot den reklame som gjøres i St. Olav for H. Küng's bøker. Særlig for «At være kristen». De vet jo at den tyske bispekonferansen flere ganger har gjort Küng oppmerksom på at hans teser ikke er «ortodokse». Og fra Roma er det ofte kommet

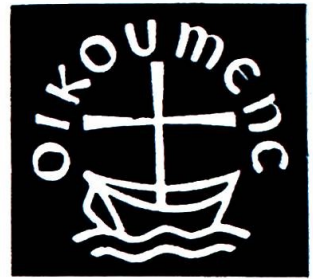
Hans Küng — bør ikke anbefales.

formaninger til Küng. Han bekymrer seg ikke om dette. Jeg synes ikke det er godt at St. Olav anbefaler en teolog som idag forvirrer våre kristne mer enn han hjelper dem ... Er det nødvendig? Endog Rahnner støtter ikke lenger Küng idag!!! Tilgi at jeg skriver dette til Dem, men vel kjent med skandinaviske kirkelige og religiøse forhold, er jeg bekymret for de kristne der, og mener at St. Olav bør

komme dem til hjelp, og ikke forvirre mer enn nødvendig. Jeg er ikke alltid tilfreds med det!!!

Med mine beste ønsker om en nådefull påske og mine hjertelige hilsener,

P. Bernard Müller OSB
Abbaye de Clervaux,
Luxembourg

Karimatisk bevegelse vei til enhet

Uenigheten blant Kristi disipler begynte allerede i deres Mesters liv. Heller ikke apostlene var ferdige Hellige, tvertimot de var ærgjerrige som mennesker ofte er, tenkte for meget på sin egen fordel som de to Sebedeus-sønnene som ville bli de første i hans rike. Mk. 10.35.

På skjærtorsdagen var det til å ta og føle på for Jesus selv. Judas forlot ham under påskemåltidet for å gå å forråde ham. Noen få timer etter fornekta Peter ham av feighet foran en tjenestepike. «Kvinne, jeg kjenner ham ikke engang.» Lk. 22.57. Alt dette satte Jesus i en dyster stemning så at han utbrøt de rystende ord: «Barn, bare en liten stund til blir jeg blant dere ... Et nytt bud har jeg å gi dere: Elsk hverandre. Som jeg selv har elsket dere, slik skal også dere elske hverandre. For alle skal det være tegnet på at dere er mine disipler: At dere har en slik innbyrdes kjærlighet.» Joh. 13.33.

Uenigheten blant disiplene som han både opplevde nå og så i fremtiden med sine profetiske øyne, hvilte tungt på hans sjel under dette siste påskemåltidet og han ba innstendig sin himmelske Far: «La alle bli ett, slik som du, Far, er i meg og jeg i deg.»

Det var hans viktigste anliggende noen få timer før han døde på korset ... Og hva skulle han si nå, hvis han møtte frem blant oss og så splittelsen herske blant disiplene sine i hele verden? Måtte han ikke gjøre oss bitre bebreidelser?

Det tragiske i deres skjebne som vil gå sin egen vei er at de innbiller seg å gjøre det for å tilhøre Kristus nærmere. I det 16. århundre ville man reformere kirken, ville utsette feil som virkelig eksisterte. Men istedenfor å korrigere feil på riktig måte, begikk man på begge sider enda større feil mot kjærligheten.

Lefebvre gjør også motstand mot kirken, siden han mener, kirken med paven i spissen har fjernet seg fra Kristi rettmessige lære. Det er den dypeste tragikk i hans skjebne. Og det er også all den kristne splittelsens dype tragedie ...

Vi snakket engang i en engere krets med evangeliske kristne venner om hva som skiller oss fra hverandre. Det var først og fremst våre dogmer som ikke kan aksepteres av Lutheranerne. «Vi trenger dem ikke — sa de til meg — vi får sannheten umiddelbart av Gud i Skriften.» Så var det pavens ufeilbarhet. «Vi kan ikke tro at et menneske kan lære oss den ufeilbare sannheten» — var deres svar. I det praktiske religiøse liv er det vår helgendyrkelse som skiller oss fra de evangeliske kirker. «Vi går direkte til Gud i vår bønn, vi trenger ikke megler som Maria og de hellige» — var deres mening.

Vi katolikker sverger til våre dogmer, til pavens ufeilbarhet, og våre evangeliske brødre har ikke noen dogmer, de vil ikke ha den ufeilbare paven ... Det skulle være bare noen eksempler på det som skiller oss; det finnes desverre enda mere.

Vi skal ikke forenkla problemer. Det finnes store ulikheter i læren av de forskjellige kristne — konfesjoner som ikke kan utslettes med engang. Men det betyr ikke at vi ikke skal gjøre noe i denne retning. Vi skal ikke vente løsning ovenfra, det må komme nedenfra. En evangelisk prest sa til meg «vi kan foreløpig ikke gjøre noe annet enn å i privat samtale komme nærmere hverandre.» Ja det er det første: Vi skal komme sammen, snakke med hverandre, for bedre å forstå hverandre.

Det eksisterer allerede i Oslo-området såkalte karismatiske grupper, først og fremst i evangeliske menigheter. Disse kunne utvides og gjøres mer omfattende. Jeg synes den karismatiske bevegelse er meget egnet til møte mellom medlemmer av forskjellige konfesjoner. Der står Jesus og den hellige Ånd i midtpunktet, som alle konfesjoner tror på, der hersker Kristi kjærlighet som er den beste plattform, hvor forskjellige oppfatninger best kan møtes, det er den beste grobunn som den kristne enighet kan gro i.

I en sann evangelisk gruppe blir den nærværende katolske prest vanligvis bedt å lyse velsignelse til slutt ... Det er okumene i det små.

Det kan gjøres enda mer.

(Forts. side 14)

GUDSTJENESTER I HELGENE		Stille messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00 sønd.: 9.30 19.00	— 11.00 —	
Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44			
<i>St. Hallvard kirke, Fransiskanerne,</i>	8.35	11.00	—
Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83			
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne,</i>	9.00	11.00	—
Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		18.30	
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello,</i>	9.00	—	
Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21			
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355</i>	9.00	11.00	
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>		10.00	
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i>	lörd.: 18.30 sønd.: 8.00	11.00	
Tyholmen, tlf. 22 209			
BERGEN: <i>St. Pauls kirke,</i>	lörd.: 19.00 sønd.: —	11.00	
Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10			
<i>Vår Frue Kirke, Helleveien</i>	10.00		
<i>Florida kapell</i>	19.00		
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i>	8.30	10.30	
Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19			
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i>	9.00	11.00	
Kongensgt. 9, tlf. 11 438			
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i>	9.00	10.45	
Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168			
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	
Torvg. 113, tlf. 23 751			
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i>			
Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i>	9.00	11.00	
Vesterngt. 5, tlf. 22 381			
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke,</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	
Kirkegt. 3, tlf. 24 225			
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken,</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	10.00	
Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550			
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i>	9.00	11.15	
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85			
MOSS: <i>St. Mikals kapell,</i>	—		
Ryggeveien 24, tlf. 41 038			
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i>	8.30	11.00	
Sverresgt. 26, tlf. 50 793			
STABEKK: <i>Maria kirke,</i>	8.30 19.00	10.45	
Nyveien 17, tlf. 53 77 35			
<i>Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69</i>		9.30	
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke,</i>	lörd.: 17.00 19.00 sønd.: 8.30 9.30	11.00	
Dronningens gt. 8, tlf. 25 534			
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i>		11.00	
Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949			
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i>	8.45 19.00	11.00	—
Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214			
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670 ..</i>	6.15	—	
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke,</i>	8.00	11.00	
Flintegt. 5, tlf. 72 779			
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29</i>		11.00	
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i>	8.30	11.00	
Parkveien 23, tlf. 51 467			
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i>	8.30	11.00	
Nørvesund, tlf. 37 558			
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Stor-</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	
gt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277			
<i>St. Elisabethsostrene,</i>	8.00	—	
Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487			
BODØ: <i>St. Eystens kirke,</i>	8.15	10.30	
Hernesveien 22, tlf. 81 487			
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i>	19.00 8.00	11.00	
Salsgt. 52, tlf. 11 447 (I. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)			
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i>	8.00	10.30	
Skolegt. 4, tlf. 61 501			
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken,</i>		18.30	
Håreksgt. 82			
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke,</i>		11.00	
Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			

Av pressen

Caritas og og fremmedarbeiderne

Av Aage Müller-Nielsen.

I Dagbladet for tirsdag 14. februar har Arne Skouen en kritisk uttrykk om det arbeid Caritas driver i Urtegaten 31, den katolske hjelpeorganisasjonens hospits for fremmedarbeidere og flyktninger. Skouen baserer sin uttrykk på rapportasje i Ny Tid. Det er gledelig at både Ny Tid og Dagbladet engasjerer seg i fremmedarbeidernes boligproblemer, men det er meget beklagelig at både Ny Tid og Arne Skouen på en grovt urettferdig måte retter baker for smed.

Caritas fortjener ikke angrep i denne saken. På et tidspunkt da svært få andre virkelig gjorde noe konkret for å bedre fremmedarbeidernes boligsituasjon, gikk da faktisk Caritas løs på utfordringene med de ressurser de hadde. Jeg ble selv på et tidlig tidspunkt bedt om å være med i et tilsynsutvalg for hospisset, på bakgrunn av de erfaringer vi i Oslo Indremisjon sitter med i sosialt arbeid. Jeg ble fra første stund imponert over hvilken vilje og evne den katolske hjelpeorganisasjonen hadde til å handle konkret i marken, istedet for bare å snakke i det uendelige. Eiendommen i Urtegaten 31 ble overtatt av Caritas etter at organisasjonen med hjelp fra forskjellige katolske instanser satset en egenkapital på ca. kr. 1 000 000,—.

LØNNE SEG

Av Kommunal- og arbeidsdepartementet fikk man et tilskudd på kr. 300 000,— til kjøp og istandsetting av eiendommen. Dersom det skulle være noe som helst i Skouens antydning om sammenheng mellom velledighet og forretningsmessighet hos Caritas, skulle en nok tro at det skulle lønnet seg å plassere kapitalen i et prosjekt der man i det minste fikk forrentning av pengene.

Caritas får ikke det.

Motivet har utelukkende vært å gjøre en sosial jobb. Simpelthen fordi ingen andre gjorde den. Mange fremmedarbeideres situasjon var dengang da hospitalet ble startet og er fremdeles slik at de har valget mellom enten å la seg utnytte av norske husaier eller leie seg inn på offentlige hospits, som sannelig ikke er billigere enn Caritas. Hele poenget med Caritas-hospisset var å gi et tilbud til gjenomgangsbolig mens man lette etter permanent hus. Desverre viser det seg at oppholdstiden gjennomsnittlig øker. Er det Caritas skyld?

SAKLIG KRITIKK

Verken tilsynsutvalget eller Caritas-ledelsen har noe imot saklig kritikk! Jeg mener at saklig kritikk i denne sammenheng først og fremst må gå på det faktum at det er nødvendig å gi et tilbud som Caritas-hospisset i dagens Norge. Som bekjent er det ingen god regel å sparke mannen selv om ballen er vanskelig å få tak i.

Sanitærforholdene i huset er ikke så gode som en kunne ønske. Badene er dårlige og det gjøres anstrengelser for å bedre forholdene. Begrensningen ligger imidlertid i økonomien. Jeg har allerede sagt

(Forts. s. 14)

KONTORASSISTENT SØKES

Vi utlyser ledig stilling til kontorassistent i vårt sekretariat. Søkere må kunne skrive på maskin. Fleksibel arbeidstid. Lønn etter avtale. Det er viktig med en viss kontinuitet i stillingen. Derfor ser vi det som en fordel at søkere kan stille i utsikt å kunne jobbe på vårt kontor en god stund fremover. Selv om stillingen gjelder sekretariatet for det katolske ungdomsarbeide i Norge tenker vi først og fremst på en voksen person, da ungdom som regel ikke er i stand til å sikre ovennevnte kontinuitet. Interesserte bes kontakte Rudi Kessels, Unge Norske Katolikkers Forbund, Akersveien 5, Oslo 1, tlf. 02/20 72 65. Stillingen kan tiltredes allerede før sommerferien, eller fra høsten 1978.

«DE FREMMEDE IBLANT OSS — vårt ansvar som kristne kvinner.

NORGES KATOLSKE KVINNEFORBUND

arrangerer seminar og rådsmøte på Mariaholm 29. april—1. mai.
Foredrag:

- En fremmed møter det norske samfunn.
- Innvandrernes betydning for Kirken i Norge.
- Panelsamtale — Gruppearbeid.

Pris: kr. 250,—, som inkluderer fellesreise tur/retur Oslo.
Påmelding, som er bindende, innen 20. april 1978 til
NKKF's sekretær Jorun Haugsmark, Tidemandsgt. 31, Oslo 2».

Den nordiske valfart til Lourdes

17.—24. august 1978

8 dagers flyreise med full pensjon

Pris: Kastep/Lourdes tur-retur, på hotel dkr. 2.200

Særpris for syge og handicappede på det ny center,
«Accueil Ste Bernadette» dkr. 1.500

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Valfartspræst: Pater Niels KIÆR, S.J.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN
Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP.

NYTT FRA ST. OLAV FORLAG

Karl Hafstad: Alt står på spill, kr. 75,—.

Jean Daniélou: Vol. I — The Theology of Jewish Christianity,
kr. 114,—.

Jean Daniélou: Vol II — Gospel Message and Hellenistic Culture,
kr. 114,—.

Jean Daniélou: Vol. III — The Origins of Latin Christianity,
kr. 114,—.

Lambdin: Introduction to Biblical Hebrew, kr. 43,—.

Texte zum Nachdenken, Franz von Assisi, Geliebte Armut, kr. 20,60.

Malcom Muggeridge: Mutter Teresa, kr. 17,10.

Frère Roger: Aufbruch ins Ungeahnte, kr. 17,10.

Frère Roger: Die Dynamik des Vorläufigen, kr. 17,10.

Yves Congar: Der Fall Lefebvre, kr. 46,—.

Ignatius: Der Bericht des Pilgers, kr. 36,—.

Ignatius: Geistliche Übungen, kr. 36,—.

Vi har gavene til konfirmasjon og 1. kommunion:

Kors, krusifikser i bronse, tre og keramikk fra Tyskland, Frankrike, Belgia, Italia. Mariafigurer, reproduksjoner av ikoner, tavler, bøker og plater

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48
Åpent kl. 9—16, lørdager kl. 9—14

Ved St. Franciskus skole, Arendal, blir ledig

1 oppsigelig normalpost på barnetrinnet fra 1. august 1978. Skolen er tre-delt, har ca. 37 elever fordelt på 6 klassetrinn. Dessuten har den 3 førskoleklasser for 6-åringer. Vilkår i samsvar med gjeldende regulativ og skolelov. Søknad med rettkjende kopier av vitnemål og attester sendes Styret for St. Franciskus skole, Arendal, innen 30. april 1978.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	} Oslo
Lunden kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Olavs kirke	
Bispegården	} Arendal
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Franciskus Kirke	} Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Trondheim
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	} Hammerfest
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	} Hønefoss
St. Mikals Kirke	
St. Mikals prestegård	} Lillestrøm
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	} Tromsø
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeths Hosp.	} Tønsberg
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Tønsberg
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	
St. Olavs Kirke	
St. Olavs Prestegård	} Tønsberg
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

film:

EQUUS

«Equus» er historien om en ung mann som under et psykisk sammenbrudd stikker øynene ut på seks hester. Alan Strang, som gutten heter, glimrende spilt av Peter Firth, blir psykoanalysert. Gradvis blir vi introdusert i Alans verden. Det er psykoanalytikeren, i Richard Burtons skikkelse, som trekker oss fremover mot erkjennelsen.

Filmer av psykologisk karakter synes å være populært for tiden. Først fikk vi «Sybil», nå «Equus», og «Jeg lovet deg aldri en rosenhave» settes med det første opp på norske kinoer.

Alle disse filmene har det fellestrekk at vi blir presentert for et menneske med alvorlige sinnskonflikter, og en forståelsesfull psykolog. «Equus» har imidlertid noe i tillegg. Vi blir ikke

bare presentert for en syk pasient, vi blir også tvunget til å spørre oss selv om «det normale» er et mål i seg selv. «Equus» tar opp det moderne menneskets forhold til religion og lidenskap. Alan Strang er en gutt som allerede tidlig i oppveksten er kommet under innflytelse av puritansk religiøsitet og en tilsvarende seksualoppfatning. I seksårsalderen opplever Alan for første gang en hest, og det inntrykk av frodighet, varme, styrke og harmoni som denne hesten gir ham setter sitt preg på hele oppveksten. Gradvis utvikler Alan forestillingen om Equus, (latin for hest) eller det element av guddommelig styrke som han mener å finne i alle hester. Morens sterke forestilling om en vaksom og straffende Gud blir overført på Alans Equus, hesten blir hans Gud. På samme måte kommer det seksuelle, eller det kroppslige inn i bildet. Hos hestene får Alan den fysiske kontakt som en autoritær oppdragelse har nektet ham.

Alan begynner å tilbe hestene, eller rettere sagt Equus. Tilbedelsen er nærmest seksuelt betont, ikke ulik antikkens religiøse orgier.

Men så kommer sammenbruddet, Alan stikker ut øynene på seks hester i den stallen han arbeider. Dermed kommer psykologen inn i historien, hans oppgave blir å tilpasse gutten

vårt samfunn, gjøre ham normal. Men hva er normalitet? Om Alan skal få tilbake sin normalitet, må han først fratas de forestillinger som har fått ham til å tilbe, til å føle lidenskap. For at Alan igjen skal bli tilpasset samfunnet må han gi avkall på lidenskapen.

Dette blir psykologens dilemma. Han innser at vi har et behov for å dyrke, at vi har i oss lidenskaper som må ut. Men dagens samfunn er goldt og funksjonalistisk, materialisme og nøkternhet er blitt de fremste dyder.

Hvilken rett har psykologen til å beskjære Alan slik at han blir en av mange «normale» roboter?

Psykologen er selv tilpasset, men under behandlingen stiller han seg stadig spørsmålet: «Hvem er frisk, jeg eller Alan?»

Emnet som denne filmen tar opp er meget viktig. Vi opplever stadig hvordan samfunnet stimulerer til materialisme og lidenskapsløshet. Filmen presenterer oss for et problem som slett ikke bare er en psykologisk raritet, men vel så meget en realitet for oss alle. Når vi legger til at filmens tekniske kvaliteter er mange og solide, står det kun tilbake å oppfordre alle til å se filmen.

Christian Boe Astrup

VATIKANET ...

(forts. fra side 9)

«En slik handling røper den dypeste forakt for et veloverveid studium av og loyal støtte for kirkens lære, som ventes av kirkens sønner», i sær av prestene, sa Kongregasjonen.

(The Tablet, 18. mars.)

BREV ...

(Forts. fra side 11)

I høst ble holdt forelesninger for lekfolk ved universitetet i Oslo om den karismatiske bevegelse. Til slutt ba Prof. Inge Lønning deltagerne å ytre ønske om hvilket tema som skal tas opp i disse foredrag neste år. Det ble ham anbefalt det økumeniske spørsmål. Han var villig til å overveie det ... Så kommer forhåpentlig forelesninger om dette tema til høsten.

Og enda noe til ...

Skulle det ikke være mulig å omtale økumeniske temaer i «St. Olav»-s spalter? Da kunne også en eller annen av våre evangeliske brødre komme til orde.

Disse skulle være bare noen få tanker om hva som kunne skje med hensyn til kristnes gjenforening ...

Det var Kristi inderligste ønske som Han ba innstendig om til sin Far: «La alle bli ett.»

Det må også bli vårt ønske!

Dezső Szentivanyi S.J.
Oslo

CARITAS ...

(forts. fra side 12)

at Caritas ikke tjener 5 øre på dette arbeidet, men tvert imot selv bidrar med betydelige beløp. Det høres naturligvis imponerende ut å si at det innkommer kr. 40 000,— i månedlig husleie. Nå er ikke det

riktig. Den optimale månedlige husleie er kr. 36 000,—. På grunn av varierende belegg, ligger imidlertid gjennomsnittlig husleieinntekt pr. måned på ca. kr. 30 000,—. Huset har 24 enkelthybler som det koster kr. 600,— pr. måned å bo på. Dessuten 24 dobbeltrom der hver enkelt betaler kr. 450,— pr. måned. Det hører med til historien at disse leiebeløp først er gjennomført fra 1. november 1977, mens de av prisnemnda ble godkjent allerede ved starten i 1975. Caritas har imidlertid hele tiden holdt leiene så lavt som mulig.

Derfor har en ikke midler til vedlikehold og standardbedring som en i og for seg kunne ønske seg. Her foreligger kort sagt to muligheter: Enten forhøyes husleiene, eller så må offentlige instanser tre til med innskudd. Det første er lite ønskelig å gjennom-

føre, det andre meget vanskelig.

Det er dårlig gjort å angripe en organisasjon som vitterlig ikke har gjort noe annet enn å engasjere seg i en vanskelig situasjon med de ressurser organisasjonen hadde til rådighet. Jeg vil håpe at Arne Skouen fortsetter sitt arbeid for å bidra til bedring i fremmedarbeidernes boligsituasjon, men at han da gjør det ved å forsøke å ta smeden og ikke en uskyldig baker.

Nyheter

FN-ÅR MOT APARTEID

Verdensopinioner skal i enda høyere grad enn før mobiliseres for å påvirke den sørafrikanske regjering til å oppgi sin apartheid-politikk. Med dette mål for øyet — og i klar bevissthet om at Vorster-regjeringen måned for måned skjerper apartheid-kursen — har FN's Generalforsamling vedtatt at et internasjonalt anti-apartheidår skal startes 21. mars 1978.

Det internasjonale press på det sørafrikanske regime for å tvinge det til å oppgi apartheid-politikken er i de siste måneder blitt forsterket i betydelig grad. I november 1977 bestemte FN's Sikkerhetsråd at et internasjonalt forbud mot eksport av våpen til Sør-Afrika heretter skulle være *obligatorisk* for alle FN's medlemsland.

Generalforsamlingen har gjentatte ganger oppfordret landene til å oppgi enhver form for forbindelse med Sør-Afrika — politisk, økonomisk, teknisk og militært.

Men en forutsetning for at Generalforsamlingen kan få de enkelte lands regjeringer til å handle, er at regjeringene har befolkningene bak seg.

Et internasjonalt anti-apartheidår, slik FN har proklamert, har derfor den største betydning for utsiktene til å felle

MALERMESTER
utfører allslags maler- og tapetsarbeider
Georg og Otto Foerster

Tif. 21 69 06

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tif. 11 220 - Fredrikstad

ØSTFOLDMEIERIET

Avd. Fredrikstad

C. HANSSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tif. 13 056

FREDRIKSTAD

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tif. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tif. 83 41 84 - DRAMMEN

Pretoria-regimet ved ikke-voldelige midler. Om den internasjonale innsats slår feil — nå og i de aller nærmeste år — er det neppe tvil om at en afrikansk folke-
reisning vil tvinge det hvite styre til fall, i et blodig oppgjør, under store menneskelige lidelser på begge sider. (fork.)

FNs informasjonskontor)

ØKENDE ANTALL SPANSKE ABORT-SØKENDE TIL LONDON.

Den liberale Madrid-avis «El Pais» meldte fredag 10. mars at et økende antall spanske kvinner får svangerskap av-

brutt i London. I 1977 fikk 10 171 spanske kvinner abort i London. Dette er 69 % mer enn i 1976, ifølge «El Pais». (KNA)

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

BRODER MARTIN IN MEMORIAM

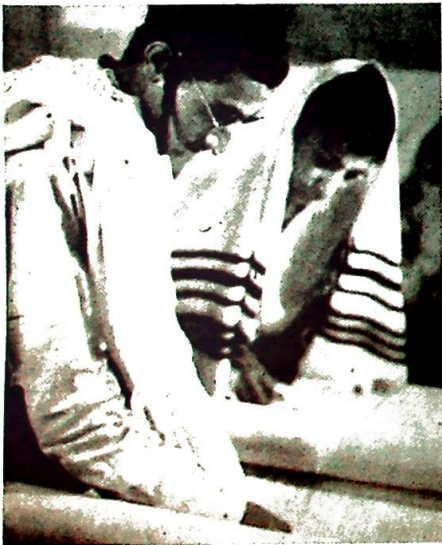
Selv om det er mer enn 20 år siden Martinian Termeulen forlot Norge for å begynne på en ny gjerning i sitt hjemland, vil mange av oss huske «Martin» med stor takknemlighet.

I nesten 25 år arbeidet han, først i Arendal, senere i Oslo i Urtegangen, for å bistå sine preste-medbrødre ved arbeidet i menigheten. Oppgavene var mange og det han gjorde ble fullført med stor kjærlighet. Alle de egenskaper som man pleier å forbinde med den «ekte fransiskaner» fantes i Martin i aller høyeste grad. Alltid blid, aldri et nei, beskjeden i sin holdning og en bønnens mann: slik artet Martins liv seg og slik vil vi huske ham.

Det er ikke så rent få som kan si at denne beskjedne mannen har spilt en stor rolle til det gode i deres liv. Det var legmannsapostolat! Martin døde plutselig men ikke uforberedt den 25. februar i Driebergen (Nederland) hvor han nettopp hadde flyttet inn i et eldresenter for fransiskanere. Han hadde feiret 70 årsdagen den 22. november ifjor og også nettopp feiret sitt 50 års jubileum som fransiskaner. Begravelsen fant sted den 1. mars på klosterkirkegården i Alvema. En skjønn blomsterhilsen prydet båren fra St. Hallvard Menighet og fra norske venner. Han hvile i fred.

J.C.

Lapide på norsk

jøde, men har viet Det nye testamente inngående studier og ser det som sin oppgave å bidra til større forståelse for det som forener jødedom og kristendom. Om han ser mangt og meget annerledes enn vi er vant til, er han vel verdt å lytte til. Hans forfatterskap har vakt stor oppmerksomhet blant kristne.

Forlaget har supplert Lapides bok med det interessante intervjuet Sverre Tinnå hadde med ham i norsk fjernsyn 24. april 1977. Det gjengis etter utskrift av opptaket.

Boken har en innledning av oversetteren Johan B. Hygen og forord av Leo Eitinger og Hallvard Rieber-Mohn.

En protestant, en jøde og en katolikk er således sammen om å introdusere forfatteren for norsk publikum.

PINCHAS LAPIDE
Jøder og kristne

Oversatt av Johan B. Hygen
Forord av Leo Eitinger og
Hallvard Rieber-Mohn
Dreyers Forlag.

«Jødisk Jesusforsker møter norske teologer» var tittelen på et TV-program søndag 5. mars. Samtidig forelå fra Dreyers Forlag «Jøder og kristne» av Pinchas Lapide.

Hva vet vi egentlig om jødedommen? Sikkert mindre enn vi gjerne vil tro. Lite vet vi også om hvordan kristendommen tar seg ut sett fra jødedommen. Begge deler får vi vite noe om av professor Lapide.

Pinchas Lapide er professor ved Bar-Ilan-universitetet og American College i Jerusalem. Han er troende

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: f. Arne Fjeld (ansv.) og Ella McGeorge

Faste medarbeidere: f. Kjell Arild Pollestad, Per Bang

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro: 20 46 480